

www.zmigavac.hr

Broj 103 / 22 | 09 | 2021

■ 75 GODINA AUTOKLUBA RIJEKA str. 6 i 7 ■ MARIJAN ĆURKOVIĆ str. 8 i 9

VELIKI PROJEKT NAPREĐUJE PET DO DESET METARA DNEVNO

NAPAD NA NOVU CIJEV TUNELA UČKA S KVARNERSKE I ISTARSKJE STRANE

Krajem prosinca 2020. godine službeno je započela izgradnja druge cijevi tunela Učka, čime je započeo teći ugovorni rok izgradnje dionice Vranja - tunel Učka od 42 mjeseca. Financiranje radova na toj dionici, posebice druge cijevi tunela Učka, osigurano je od strane koncesionara u iznosu od 1,5 milijardi kuna, pribavljene su sve građevinske dozvole te osigurano zemljišta za početak gradnje.

Ovo kompleksno projektno financiranje je uspješno završeno krajem 2020. godine. Osigurano je s dioničarima Bina Istre inovativno projektno financiranje (Club deal kredit) sa sedam komercijalnih banaka (UC/ZABA, Intessa/PBZ, Erste, OTP, SOGE, BNP i CIC) u iznosu od 920 milijuna eura za potrebe refinanciranja starih kredita i financiranje novih, namijenjenih izgradnji. Rok za otplatu je 17 godina, uz niže kamatne stope. Trebalo je realizirati 142 tehnička i financijska preduvjeta za građenje. Izazov za glavnog izvođača radova, grupaciju Bouygues TP, je izvesti sve radove u roku, uz kolnik pod prometom, dakle bez zaustavljanja prometa. Sve prethodne faze građenja su kvalitetno odradene, prije roka, unutar cijene i bez dodatnih

Probijeno je 160 metara s istarske strane i 30 metara s kvarnerske strane

troškova i kašnjenja, tako da nemamo sumnje da ćemo i ovu fazu napraviti na vrijeme i kvalitetno prema projektima, poručuju iz Bina Istre.

Nije samo cijev

Druga cijev tunela Učka obuhvaća izgradnju drugog kolničkog traka od čvora Vranja do tunela Učka, odnosno portala Kvarner, dionicu duge osam kilometara na sjeveroistočnoj strani autoceste, koja uključuje 5,6 kilometara druge cijevi tunela Učka s opremom i poprečnim vezama koje spajaju postojeću tunelsku cijev. Projekt obuhvaća i izgradnju novog odmorišta na kvarnerskoj strani tunela Učka. Radovi uključuju izgradnju novog čvora Vranja, izgradnju novog podvožnjaka, izgradnju dva nova nadvožnjaka, izgradnju prometne poveznice iznad portala obje cijevi tunela Učka na istarskoj strani, izgradnju tri nova cestarska prolaza te izgradnju nove zgrade za vatrogasnu postrojbu na postojećoj platformi s istarske strane tunela Učka. Ova podfaza, nazvana 2B2-1 prilično je zahtjevna jer zona radova prolazi kroz geološki osjetljivo područje te se treba izgraditi pod prometom.

Ovaj projekt na kojem je angažirano oko 500 radnika te gotovo stotinjak strojeva, svakako će doprinijeti da mladi ostanu i rade u Hrvatskoj sljedeće tri i pol godine i pomoći će građevinskom sektoru u Hrvatskoj, s obzirom na to da veći dio radova izvode hrvatske građevinske kompanije. Po završetku radova, obnovit će se postojeća

cijev tunela Učka s ulaganjem od 60 milijuna kuna, kako bi se tunel uskladio s EU regulativom. Dupliranjem tunela Učka, Bina Istra će povećati sigurnost i postići usklađenost tunela Učka s Direktivom EU iz 2004 o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele u EU. Ulaganjem se smanjuje prometno zagušenje i skraćuje vrijeme putovanja autocestom. Faza 2B2-1 će doprinijeti povećanju zapošljavanja i prihoda

5,6 kilometara duga je druga cijev tunela Učka

od turizma, s obzirom na to da više od 90 posto turista u Istru dolazi automobilom koristeći Istarski ipsilon. Svakako je plus i dodatno povezivanje Istre s ostatkom Hrvatske.

Angažirano 170 radnika

Na gradilištu druge cijevi tunela Učka trenutno je angažirano 170 radnika. Za probijanje druge cijevi tunela Učka opredijelili smo se jednim dijelom za direktnu izvedbu tj. izgradnju bez kooperanata, dok bi za pojedine građevinske radove i opremu u tunelu Učka koristili podizvođače, to jest hrvatske građevinske kompanije, kao što je to bio slučaj na svim prethodnim fazama gradnje gdje su hrvatske kompanije izvodile 95 posto radova, ističu u Bina Istri. To znači da smo trebali oformiti dodatnih 150 radnika, što s obzirom na

situaciju na tržištu rada predstavlja izazov. Dobar dio radne snage potiče iz lokalnih sredina Istarske i Primorsko-goranske županije, ali su prisutni i radnici iz ostalih krajeva Hrvatske.

Na istarskoj i kvarnerskoj strani uspješno smo odradili faze testnog razdoblja miniranja, koje su tehnički vrlo osjetljive jer kroz nekoliko testnih eksplozija radimo na preciznom podešavanju kako bismo postigli najučinkovitiji proces proboja tunela, objašnjavaju u Bina Istri.

Trenutačno se provodi više dnevni miniranja. Kako bi osigurali ubrzani tempo gradnje, tunel se probija s obje strane. Probijeno je 160 metara s istarske strane i 30 metara s kvarnerske strane. Plan je probijanje prosječno pet do deset metara dnevno sa svake strane tunela, što znači da bi naše ekipe probile do 20 metara dnevno u prosjeku.

Nakon probijanja, nastupaju radovi na izgradnji betonske oplate tunela, kolničke konstrukcije kao i sustava odvodnje. Naravno, slijedi i opsežan program opremanja najsuvremenijom tunnelskom opremom za sigurno prometovanje cestovnim tunnelima kao što su protupožarni sustavi, ventilacija, dinamična signalizacija, videosustav kao i komunikacijski sustavi.

Probijanje bi trebalo biti dovršeno za dvije godine, do sredine 2023. godine, a opremanje, testiranje i puštanje u promet do polovice 2024. ako svi uvjeti gradnje budu realizirani.

Strojari specijalnih strojeva lokalni kadar

Na ovom će se projektu prvi put koristiti najsuvremenija oprema za gradnju cestovnih tunela po metodi iskopa bušenjem i miniranjem stijena. Od strojeva koriste se tunelske »jumbo« bušilice na hidraulični pogon, tunelski utovarivač posebno razvijen za podizanje velikih količina materijala u prostorima ograničenih gabarita, transportna traka za prijenos tereta. Unatoč visokoj automatizaciji radova koju omogućuju najsuvremeniji strojevi, ljudski faktor igra ključnu ulogu. Zanimljivo je istaknuti da su svi strojari koji će rukovati tim strojevima lokalni kadar koji je prošao posebne obuke u inozemstvu.

Zahvala Plenkoviću i Butkoviću

U Bina Istri su posebno zahvalni na suradnji mjerodavnih ministarstava. Posebnu hvalu upućuju premijeru Andreju Plenkoviću te ministru mora, prometa i infrastrukture Olegu Butkoviću bez čije partnerske suradnje i pomoći ova investicija zasigurno ne bi dugo još bila realizirana, ističu u Bina Istri.

RODITELJI, NEKA DJECA BUDU SIGURNA U VAŠEM AUTU

Na tradicionalnoj konferenciji za medije povodom početka školske godine javnosti su se obratili predstavnici institucija koje veliku pažnju posvećuju sigurnosti prometa. Na konferenciji su govorili voditelj Odjela za sigurnost cestovnog prometa Policijske uprave primorsko-goranske Boris Skeledžić, profesor na Pomorskom fakultetu u Rijeci dr. Hrvoje Baričević i tajnik Autokluba Rijeka dr. Mile Perić.

Vidjeti i biti viđen

Prof. dr. Baričević je povodom početka školske godine podsjetio da su djeca najosjetljivija kategorija u prometu. Uz konstataciju da je sigurnost prometa sve veća, prof. dr. Baričević je upozorio da je u proteklom desetljeću na hrvatskim prometnicama život izgubilo 69 djece, a gotovo ih je 10 tisuća ozlijeđeno. Lani, do današnjeg datuma troje djece je izgubilo život, a ove godine šestoro. U Primorsko-goranskoj županiji

Na konferenciji su govorili voditelj Odjela za sigurnost cestovnog prometa PU primorsko-goranske Boris Skeledžić, profesor na Pomorskom fakultetu u Rijeci dr. Hrvoje Baričević i tajnik Autokluba Rijeka dr. Mile Perić

Na konferenciji su sudjelovali prof. dr. Baričević, tajnik AK Rijeka dr. Perić i predsjednik Savjeta Skeledžić

Savjeti vozačima

- podsjećamo da je u zonama svih osnovnih škola brzina kretanja vozila ograničena na 40 km/h
- ne parkirajte nepropisno u zonama škola
- povećajte pozornost u blizini škola
- vodite računa da djeca ne znaju ili nedovoljno znaju prometne propise
- poštujuć znakove policajaca, pripadnika prometnih jedinica mladeži ili školskih prometnih jedinica
- zaustavite vozilo i djeci dajte znak rukom da mogu sigurno preko ceste

nema poginule djece, no nikad nemamo pravo na zadovoljstvo kad je ovakva statistika u pitanju.

Više od 50 godina HAK na početku godine, u suradnji s autoklubovima, provodi akciju u cilju zaštite djece. Već 30 godina akcija se provodi po dobro znanim imenom »Sigurno u školu s HAK-om«. Autoklub Rijeka nametnuo se kao vodeći subjekt u sustavu HAK-a po pitanju preventive. Ako uzmemo u obzir broj od 17 tisuća članova 17 i preventivne aktivnosti, mogu biti neskroman i ustvrditi da je

Autoklub Rijeka najbolji autoklub u Hrvatskoj, istaknuo je prof. dr. Baričević.

Puno je poruka, ali bi izvodio jednu kad je riječ o djeci u prometu: vidjeti i biti viđen. Uz preventivu, izuzetno je

Tri grijeha

1. ne koriste se autosjedalice
2. ne koriste se povišena sjedala
3. ne koriste se sigurnosni pojas

bitan kućni odgoj, od roditelja prihvaćamo dobre navike. Na žalost, ponekad roditelji ne pružaju dobar primjer, upozorio je prof. dr. Baričević dodajući da se struktura stradale djece promijenila. Više ih stradava u vozilu kao putnici, no kao pješaci. A to ide na dušu roditeljima.

Nove HAK-ove pustolovine

Tajnik Autokluba Rijeka dr. Mile Perić je objasnio da se niti ove godine zbog epidemije neće moći imati edukaciju s djecom i učenicima na terenu. Ali ćemo upozoriti da nova generacija djece samostalno kreće u školu, pozvati roditelje da na siguran način prevoze djecu u školu. Svi moramo zajedno pokušati učiniti promet što sigurnijim, rekao je dr. Perić dodajući da će pokušati obilaziti škole i vrtiće, koliko uvjeti budu dozvoljavali.

Tajnik Autokluba Rijeka je podsjetio da Autoklub Rijeka slavi 75 godina postojanja. U sklopu godišnjice planira se krajem listopada promocija novog izdanja kazališne predstave »HAK-ove prometne pustolovine«. U 20 godina predstavu je vidjelo 30 tisuća djece. Popularna predstava je redizajnirana, s novom scenografijom i glazbom. Obzirom na epidemiju, predstava će se snimiti u studiju te će biti dostupna vrtićima i školama online.

Škole pod nadzorom

Voditelj Odjela za sigurnost cestovnog prometa PU primorsko-goranske Boris Skeledžić je podsjetio da MUP na početku školske godine provodi akciju »Poštujte naše znakove« koja se

U zonama svih osnovnih škola brzina kretanja vozila ograničena je na 40 km/h

nadovezuju na akciju »Sigurno u školu s HAK-om«. Akcija MUP-a podrazumijeva obilježak zona svih osnovnih škola. Tijekom rujna zone škola osiguravat će policija ili prometno redarstvo, najavio je Skeledžić.

Prošle školske godine djeca u prometnim je nesrećama sudjelovalo 64 djece od 7 do 14 godina. Šestero je teže, a 17 lakše ozlijeđeno. Preklani je 72 djece sudjelovala u prometnim nesrećama, petero je teže, 19 lakše ozlijeđeno.

Policija će nadzirati nepropisno zaustavljanje na prilazu školama, poštivanje prednosti na pješačkim prijelazima, nadzirati brzinu u zonama škole te kontrolirati autobuse kojima se prevoze djece.

Potrudit ćemo se i ove godine održati edukaciju školske djece, sve ovisi o epidemiološkim mjerama, nadamo se direktnom kontaktu s djecom, poručio je Skeledžić.

Savjeti roditeljima

- djecu u vozilima prevozite isključivo na propisan način
- nikada, bez obzira koliko se žurili, a u pratnji ste djeteta, ne činite prometne prekršaje
- porazgovarajte s djecom o prometu i ukažete im na potencijalne opasnosti koje im prijete
- ukažite im na negativne, ali i pozitivne primjere ponašanja u prometu
- vježbajte sigurno prelaženje kolnika
- objasnite im svrhu pješačkog prijelaza i semafora, kao i razloge zbog kojih ih treba koristiti te ulogu prometnog policajca
- ako je Vaše dijete prvašić, posebnu pozornost posvetite putu u školu, ali putu iz škole
- odaberite najsigurniji put (ne nužno i najkraći) i uvježbavajte s djetetom sigurno kretanje po njemu
- ukažite djetetu na sva opasna mjesta na tom putu
- ispravite dijete u situaciji kada pogriješi, ali i nagradite ako usvoji i primjeni određena prometna pravila
- vlastitim primjerom pokažite djetetu kako se treba ispravno ponašati u prometu
- ne parkirajte nepropisno u zoni škole
- neka djeca u vozilo ulaze i iz vozila izlaze na nogostup, a ne na kolnik
- u situacijama kada dočekujete dijete pred školom ili kućom, ne činite to na suprotnoj strani ulice
- ako se Vaše dijete kreće u prometu noću ili u uvjetima smanjene vidljivosti, pobrinite se da bude vidljiv, da na sebi ima odjeću i obuću što svjetlijih boja, odnosno kupite mu odjeću, obuću i školsku torbu s ugrađenim reflektirajućim tvarima

Kako zaštititi najmlađe u prometu

U prve razrede osnovnih škola na području Hrvatske upisano je 40 tisuća prvašića, od čega je na području Primorsko-goranske županije upisano 2.246 učenika prvih razreda. Sve su to novi sudionici u prometu. MUP niz godina poduzima brojne preventivno-represivne mjere i provodi aktivnosti kako bi zaštitili djecu u prometu. Najpoznatija je akcija »Poštujte naše znakove« koja očito daje rezultate. No, primjetan je negativan trend. Naime, prije petnaestak godina djeca su najviše stradavala kao pješaci, a danas najviše stradavaju kao putnici u vozilima. Porazna je činjenica da su djeca putnici najčešće u vozilima svojih roditelja ili najbližih osoba, s kojima bi trebala biti i najsigurnija. No, podatci govore drugačije. Roditelji djecu nepropisno prevoze na prednjim sjedalima, djeca sjede na stražnjim sjedalima nevezana ili sjede u neadekvatnim sjedalima. Lani je u Hrvatskoj smrtno stradalo troje djece, dok je ove godine u istom razdoblju, u uvjetima povećanog i gušćeg prometa, smrtno stradalo šestoro djece. Najčešće su

djeca stradavala kao putnici u vozilima, što nažalost potvrđuje spomenuti zabrinjavajući trend. Sigurno veseli podatak da na području nadležnosti Policijske uprave primorsko-goranske odnosno u Primorsko-goranskoj županiji u posljednje tri godine nije bilo smrtnog stradavanja djece u prometu. Ne postoje precizni podatci o vezanju djece na stražnjim sjedalima i smještanju djece u adekvatne dječje stolice, no lani se ustanovilo da je 60 posto djece adekvatno prevoženo u automobilima. Tri su grijeha: ne koriste se autosjedalice, ne koriste se povišena sjedala i ne koriste se sigurnosni pojas. Prošlih godina provedena je akcija ispred vrtića u kojoj se kontroliralo da li roditelji na adekvatan način prevoze djecu u školu. Rijeka je prilično loše stajala u odnosu na ostatak Hrvatske. Statistika je bila porazna. Moglo se vidjeti kako otac prevozi dijete na skuteru bez kacige, a drastičan je slučaj kad je otac s djetetom u nosiljci, takozvanoj klockanici, sjeo za upravljač vozila i krenuo s automobilom.

AUTOKLUB RIJEKA OVE GODINE SLAVI 75 GODINA POSTOJANJA

OD RESTORANA LIPA DO SUVREMENOG CENTRA NA RUJEVICI

Lara VRSALOVIĆ

Autoklub Rijeka, riječka udruga koja danas broji više od 17 tisuća članova, osnovan je još davne 1946. godine. Tad su se u tadašnjem restoranu Lipa sastali zaljubljenici u automobilizam, Kunst, Antunović, Lukić, Granik, Baborski i Kovač te pokrenuli AMD Rijeka koje je s vremenom izraslo u današnji Autoklub Rijeka.

Prvih godina osnovna je aktivnost bio motosport. Na ulicama Rijeke, na Sušaku i Preluku održavale su se motociklističke utrke u organizaciji tadašnjih automoto društava. Početkom pedesetih godina bilježe se i prvi koraci u privredivanju. U početku je to bila samo mehaničarska radionica u kojoj su se popravljala društvena vozila, a iz razlupanih motocikala radili su se trkači strojevi. U to doba osnivala su se i automoto društava u riječkim poduzećima, Zanatlija, Metalac, Rikard Benčić, Torpedo, Rafinerija i 3. maj, ali 1955. godine sva se društva objedinjuju u Automoto društvo Preluk kako bi se povećala kvaliteta rada. Tada je s radom započela auto škola koja je uskoro postala najrazvijenija djelatnost AMD Preluk.

**Autoklub
Rijeka broji
17 tisuća članova,
prepoznat je
po preventivi u
hrvatskim okvirima,
a u svom gradu
je puno više od
autokluba**

Zaposlenici su snaga Autokluba

Godine 1961. pogiba predsjednik kluba Rudolf Štiglić te klub u njegovu čast mijenja ime u Automoto društvo Rudolf Štiglić koje se zadržava do 1978. godine, kad se vraća naziv AMD Rijeka. Slijedi razdoblje rasta i razvoja, a broj članova s početnih stotinjak raste na nekoliko tisuća. Godine 1964. organizira se vučna služba, četiri godine kasnije otvaraju se servisna radionica i touring služba, 1968. počinje djelovati tehnički pregled, a 1974. godine otvara se stanica za tehnički pregled vozila na Preluku koja je i danas nositelj djelatnosti Autokluba Rijeka. Osamdesetih godina glavni kriterij uspješnosti

autoklubova postaje broj članova, a AMD Rijeka tu zauzima jednu od čelnih pozicija u Hrvatskoj sa svojih sedam tisuća članova, 60 zaposlenih i dvadesetak sekcija. Godine 1984. auto škola se gasi zbog novih društvenih okolnosti. Slijedi teško razdoblje Domovinskog rata i ratne neizvjesnosti. Veliki broj djelatnika odlazi na ratište, Autoklub Rijeka pruža tehničku pomoć Hrvatskoj vojsci, a kontrolori i referentice odlaze u Gospić, na samu crtu bojišnice, obavljati tehničke preglede. To je i doba kad dolazi do nove promjene imena, nastaje aktualni naziv Autoklub Rijeka.

Stanica za tehnički pregled na Preluci

Sport, tehnologija i mladi

Po završetku Domovinskog rata Autoklub Rijeka se razvija zahvaljujući kvalitetnom planu proširenja članstva i usluga. Gotovo se svakog dana izdaje članska iskaznica i ostvaruju se izvrsni poslovni rezultati. Godine 1999. kupljena je i stanica za tehnički pregled na Pagu. Osim privrednih aktivnosti, to je i zlatno razdoblje za ostale djelatnosti Autokluba. Samo u 1999. godini vozači Autokluba Rijeka osvojili su 15 naslova državnih prvaka. Od 2000. godine intenzivira se rad na prometnoj preventivi te se razvija niz preventivnih projekata, kazališna predstava »HAK-ove prometne

17.000

članova ima Autoklub Rijeka

pustolovine«, film i interaktivne radionice za srednjoškolce Sekunda koja mijenja život, niče računalna prometna igra Urban Jungle, a sa Županijskim savjetom za sigurnost prometa na cestama 2004. godine pokreće se časopis posvećen kulturi i sigurnost prometa Žmigavac. Godine 2005. u suradnji s Kreativnim odjelom snima se 20-minutni televizijski film »Promet u akciji« s ciljem senzibiliziranja javnosti o važnosti prometne edukacije i razvijanja prometne kulture od najranije životne dobi pa kontinuirano kroz cijeli život. Sav taj rad ne ostaje nezamijećen i Autoklub Rijeka 2006. godine prima zlatnu plaketu »Grb grada Rijeke« za izniman doprinos na području prevencije prometnih nesreća, automoto sporta, promicanja ugleda i interesa Grada Rijeke.

Uvijek s djecom i preventivom

Autoklub Rijeka tada ima 13 tisuća članova i drugi je po broju članova klub u Hrvatskoj. Godine 2008. kreće novi projekt prometne preventive usmjeren prema najmlađima, ciklus jednonimutnih animiranih filmova u čijem su stvaranju sudjelovala i djeca, a čija je tema sudjelovanje u prometu. Animirani filmovi nastali u produkciji Autokluba Rijeka i Kreativnog odjela bili su temelj projekta »Minuta u prometu« Grada Rijeke koji je za taj projekt nagrađen Poveljom za uzorno provedenu Naj akciju 2008. godine. Ta je godina posebna i po organizaciji jubilarnog 10. Riječkog autoslalom

rekordnih 139 sudionika. Uporan rad na prometnoj preventivi pokazuje svoje rezultate u narednim godinama. Godine 2010. godine završava se proširenje stanice za tehnički pregled na Preluku – otvara se treća tehnološka linija kako bi se na jednom mjestu objedinile usluge kako za osobna, tako i za teretna vozila te time usluge Autokluba Rijeka postale još pristupačnije.

Europski prvaci

Učenici – predstavnici Autokluba Rijeka redovito ostvaruju izvrsne rezultate na državnim natjecanjima poznavanja

prometa te kao predstavnici Hrvatske sudjeluju na europskim prvenstvima 2011. i 2012. godine. Uz to, 2012. godine u Slavonskom Brodu ostvaruju povijesni uspjeh – pobjedu u pojedinačnoj konkurenciji dječaka, u pojedinačnoj konkurenciji djevojčica te ekipnoj konkurenciji, što nikome do tad nije uspjelo. I na području auto sporta nižu se uspjesi i mnoštvo osvojenih naslova. Iako tih godina Hrvatsku i čitav svijet muči gospodarska kriza i recesija, Autoklub Rijeka i dalje uspješno posluje. Godine 2014. proširuje svoj dotadašnji prostor u centru grada i nakon više od 60 godina služba članstva seli se u nov, atraktivniji prostor, još pristupačniji članovima – u prizemlje Dolca 11. Godine 2016. već legendarni maškaran rally Pariz –Bakar obilježava 25. obljetnicu oživljavajući nekadašnju rutu koja uključuje mnoga mjesta riječkog prstena.

I u narednim godinama Autoklub Rijeka prati trendove, proširuje ponudu usluga te osluškuje potrebe kako svojih članova tako i građana Rijeke i okolice. Kroz nove mrežne stranice, ali i aktivnim sudjelovanjem na društvenim mrežama educira i informira

o temama srodnim prometu. Obnavlja se postojeći prostor autoservisa te se proširuje dvjema dodatnim objektima od kojih je jedan namijenjen novim besplatnim uslugama za članove. Raste i broj zaposlenih jer se na stanicama za tehnički pregled i servisu otvaraju nova radna mjesta. Pandemija koja je počela 2020. godine obilježila je poslovanje mnogih, no Autoklub Rijeka uspješno se nosio sa svim izazovima koje je ovo turbulentno razdoblje donijelo. Zapravo, i više nego uspješno, godina je to kad je dugogodišnja priča o preseljenju stanice za tehnički pregled dobila konkretno rješenje – osigurana je nova, pristupačnija lokacija na Rujevici u neposrednoj blizini riječke zaobilaznice. U planu je na novoj lokaciji objediniti sve djelatnosti Autokluba. Osim izgradnje nove stanice za tehnički pregled i autoservisa te popratnih objekata, bit će tu i sadržaji za edukaciju malih i mladih o sigurnosti u prometu - edukativni poligon, te prostor namijenjen autoškoli kao novoj djelatnosti, ali i provođenju svih ostalih prometno-preventivnih programa namijenjenih djeci i mladima.

Novi projekti

U 2021. godini Autoklub Rijeka nastavlja s novim projektima i obogaćuje svoju ponudu kroz usluge rent-a-cara. Uz to, nakon 16 godina izlazenja kroz 100 tiskanih brojeva u suradnji s Primorsko goranskom županijom, u 2021. godini zaživio je web-portal Zmigavac. Novi format omogućuje brže i dinamičnije iznošenja aktualnih činjenica i događanja i otvara se većem broju čitatelja te izlazi iz lokalnih okvira. Kazališna predstava »Hakove prometne pustolovine« slavi puna dva desetljeća pa se priprema novo, osvježeno izdanje koje će zaživjeti i u video formatu.

Iza Autokluba Rijeka je 75 plodnih i uzbudljivih godina, ali takvo je i razdoblje koje slijedi. Očuvanje financijske stabilnosti, pažljivo poslovanje, a prije svega ljudi – članovi, radnici, volonteri i sportaši – jamstvo su rasta i napretka.

PONOSNI SMO NA NAŠ ODNOS S VOZAČIMA

Tri desetljeća je dr. Marijan Čurković na čelu Autokluba Rijeka. Funkciju predsjednika dr. Čurković preuzeo je u teškim vremenima. Najteže ratne 1991. godine. No, rat nije bio jedini problem. Stvarali su se novi odnosi na tržištu. O izazovima, putu Autokluba Rijeka i tajni uspjeha, razgovarali smo s predsjednikom dr. Marijanom Čurkovićem.

- Predsjednik Autokluba postao sam 1991. godine. Za mene situacija u Autoklubu Rijeka nije bila novina jer sam davno prije kao osiguravatelj bio uključen u sve poslove Autokluba Rijeka. Od 1974. godine, kad sam počeo surađivati s rukovodstvom i djelatnicima Autokluba. Kao osiguravatelj sam se bavio problemima vozača, stradavanjima u promet, naknadama štete i zaštitom prava vozača. To je bila kvalitetna suradnja osiguranja i djelatnosti Autokluba Rijeka. Ta suradnja uključivala je pomoć

“Vrijeme u kojem sam preuzeo Autoklub bilo je teško. Ne samo zbog rata. Novo doba prisililo nas je da smislimo nove puteve, otkrijemo nove mogućnosti kako bi omogućili funkcioniranje Autokluba

“Postali smo sinonim za preventivu. I to u okvirima HAK-a, što oni jako cijene. Često distribuiraju ostalim klubovima u okviru HAK-a ideje i akcije koje smo mi osmislili.

dr. Marijan Čurković

vozačima, preventivu, školovanje, vozačke ispite... Sve je to bilo komplementarno s mojom poslovnom djelatnošću. Bio sam upućen u aktivnosti Autokluba Rijeka i logično je bilo prihvatiti funkciju koja mi je ponuđena.

Vrijeme u kojem sam preuzeo Autoklub bilo je teško. Ne samo zbog rata. Novo doba

prisililo nas je da smislimo nove puteve, otkrijemo nove mogućnosti kako bi omogućili funkcioniranje Autokluba. Nakon preuzimanja funkcije, uskoro nam se kao tajnik priključio Željko Tomac. Promijenili smo strukturu Autokluba, nastojali i uspjeli Autoklubu osigurati materijalnu poziciju unatoč ratnim zbivanjima, kroz širenje usluga vozačima, širenje djelatnosti. Stvorili smo jako dobru materijalnu bazu za širenje Autokluba na nova područja. Tu mislim na kupnju tehničkog pregleda na Pagu, zadržavanje tehničkog pregled u Čabru, gdje smo još uvijek na usluzi vozačima u tom kraju. Čabar je očiti primjer kako se djelovanje Autokluba ne zasniva na profitu već prvenstveno na želji da budemo na usluzi vozačima.

Inače mogu reći da smo jako zadovoljni i ponosni na naš odnos s vozačima.

Kako bi danas ukratko predstavili Autoklub Rijeka?

- Djelovanje Autokluba karakteriziraju dvije stvari, nastavak tradicije o kojoj sam govorio, nastavak svih dobrih, pozitivnih stvari. Preživjeli smo u teškim vremenima sve turbulencije. Većina naših starijih članova zna da je sa šireg riječkog područja nestalo desetak autoklubova jer nisu bili čvrsto utemeljeni u svoje članstvo. Naša tradicija je rad s članovima, stalno smo broj članova povećavali, dosegli respektabilan broj članova, koji nas čini drugim klubom u Hrvatskoj po masovnosti članstva. Usporedo s tim, širili smo usluge i prilagođavali se vremenu. Imamo tehnički pregled, servis, čvrstu vezu s HAK-om. I zahvaljujući činjenici da smo dio asocijacije, članovi Autokluba istovremeno koriste usluge HAK-a na nacionalnom i inozemnom području.

Autoklub Rijeka su i radna mjesta.

- Kad je riječ o radnim mjestima pokazujemo stalnu konstantu. Zapošljavamo šezdesetak radnika. Moram reći da smo jako zadovoljni profesionalnošću naših radnika. U trideset godina, koliko vodim Autoklub Rijeku kao predsjednik, nismo imali nikakvih većih problema s radnicima, nikakvih većih primjedbi naših članova. Nastojali smo zaštititi našeg člana i izaći u

75. rođendan

Autoklub Rijeka ove godine slavi 75. rođendan, a uskoro će se proslaviti i preseljenje u novi dom.

- Preluka više nije pogodna za djelatnost Autokluba. To smo prepoznali prije desetak godina. Logično je prepustiti prostor Preluke adekvatnim djelatnostima. Vidimo da je Hilton došao u susjedstvo i po svojoj prilici budućnost Preluke bi trebala biti vezana uz turizam. Prepoznali smo smjer i selimo na novu lokaciju. Pohvalio bi suradnju s Gradom Rijekom u procesu našeg preseljenja. Izvrsna suradnja, na obostrano zadovoljstvo. Preseljenjem na Rujevicu ulazimo u novu eru razvoja Autokluba Rijeka, sukladnoj 21. stoljeću. Mislim da je lokacija na Rujevici pogođena, svima je blizu, lako se dolazi. Siguran sam da će preseljenje garantirati još veće zadovoljstvo među članovima Autokluba Rijeka i ostalim vozačima. Bit ćemo dostupniji, po svim pitanjima. Željeli bi što prije preseliti, ako bi se to dogodilo za godinu i pol dana, bili bi jako zadovoljni: Sad smo u fazi projektiranja, a potom slijede novi potrebni koraci.

susret. Mislim da su vozači to prepoznali.

Fenomen je da u 30 godina nismo imali apsolutno nikakav sukob unutar Autokluba Rijeka. A znate zašto? Uspjeli smo zadržati visoko profesionalne odnose između tijela upravljanja i radne zajednice na čelu s profesionalcem, tajnikom dr. Milom Perićem. Po meni, načelo da svatko radi u okviru nadležnosti koja mu je statutom određena je

jedini pravi put. Tajnik i radnici znaju svoj posao, skupština i nadzorni odbor znaju svoje nadležnosti. I jedni i drugi poštujemo nadležnosti. I tu je tajna dobrih odnosa i

30

godina nismo imali apsolutno nikakav sukob unutar Autokluba Rijeka

kvalitetnog funkcioniranja Autokluba Rijeka.

Autoklub Rijeka je postao sinonim za preventivu.

- Točno. Postali smo sinonim za preventivu. I to u okvirima HAK-a, što oni jako cijene. Često distribuiraju ostalim klubovima u okviru HAK-a ideje i akcije koje smo mi osmislili. Uživamo u statusu klub koji najviše i najuspješnije radi na preventivi i učenju ponašanja u prometu

u sklopu HAK-a.

Autoklub Rijeka je sastavni dio društvenog života Rijeke i Primorsko-goranske županije.

- U korijenima smo povezani s gradom, sudjelujemo u prezentaciji Rijeke. Poznato je naše učešće u riječkom karnevalu kroz maškarani reli. Uvijek smo prezentirali naš grad. Uostalom, i nosimo ime svog grada jer smo željeli da se već kod prvog susreta vidi da smo dio grada.

PANDEMIJA JE POREMETILA, ALI NE I ZAUSTAVILA EDUKACIJE

S JESENI STIŽE I PREVENTIVA U ŠKOLE

Tomislav ŠEPIĆ

Autoklub Rijeka od svog osnutka, sad već daleke 1946. godine poznat je po svojoj dugoj tradiciji bavljenja auto i moto sportom, nakon toga i radionicom za popravak vozila te stanicom za tehnički pregled vozila. Osim tih djelatnosti toga Autoklub u zadnjih dvadesetak godina intenzivno radi na prometnoj edukaciji i prevenciji prometnih nesreća svih životnih skupina a posebno djece i mladih.

Djeca, posebno oni najmlađi, manje su vidljiva u prometu i teško mogu predvidjeti opasne situacije. Kasnije primijete vozila, ne znaju procijeniti udaljenost i brzinu njihovog kretanja, a također im je teže odrediti smjer iz kojeg dopire zvuk vozila. Njihovo zaigrano ponašanje usmjereno je prvenstveno znatiželjom, emocijama i onim što se oko njih događa, a manje razumom, pa vozači uvijek moraju na njih obraćati pažnju i uvijek im davati prednost na pješačkim prijelazima.

Zašto je važna edukacija

Danas, nažalost, promet još uvijek nije dio školskog kurikulumu. Sve što o prometu naučite jest ono što vam ukažu roditelji te 30 sati autoškole. Pitamo se je li to

“ Sve što o prometu naučite jest ono što vam ukažu roditelji te 30 sati autoškole. U Autoklubu Rijeka pitaju se je li to dovoljno

Popularnu predstavu vidjelo je 30.000 djece

dovoljno. Danas se promet suvremenija, brža kao i sve više intenzivira, vozila ceste, ali razvojem aktivne i

Hakove prometne pustolovine

Iako je prošle godine pandemija dio programa Autokluba Rijeka usporila, a neke i potpuno onemogućila, nije se posustalo. Odlučilo se poznatu kazališnu predstavu »Hakove prometne pustolovine« osvježiti. Naime, predstava je nastala još 2000. godine. Tekst je napisao jedan od najboljih pisaca za djecu, pokojni Mladen Kušec, autor glazbe je Olja Dešić, režiju potpisuje Sergio Dlačić, a scenografiju je izradio pokojni Vjekoslav Vojo Radoičić. Sve su to na scenu donijele odgojiteljice iz riječkih dječjih vrtića. Svih tih proteklih 20 godina Autoklub Rijeka predstavu je u kontinuitetu darovao svoj djeci Rijeka, riječkog prstena i Primorsko-goranske županije. Hakove prometne pustolovine vidjelo je više od 30 tisuća djece, učenika prvih razreda osnovnih škola. U predstavi se kroz glazbu i igru, na zabavan način, upozorava djecu na opasnosti koje ih vrebaju u prometu, ali i na pravilno i poželjno ponašanje u prometu.

Predstava je u potpunosti obnovljena novom scenom, obnovljene su i pjesme, doraden scenarij, uvedeni neki novi glumci i sve se sprema za premijeru planiranu za listopad. Naravno, ukoliko to prilike dozvole. Svakako, predstava će biti spremna da i u puno narednih godina uveseljava i prometno odgaja našu djecu za sigurno ponašanje u prometu. I još je jedna novost vezana za novu predstavu. Bit će snimljena, a cilj i želja Autokluba Rijeka je doći u svaki vrtić i školu u Hrvatskoj, da pomogne djeci ukazati na sigurno ponašanje u prometu.

1946.

osnovan je Autoklub Rijeka

pasivne sigurnosti sigurniji i bolji. U usporedbi s cestom i vozilom, ipak je čovjek još uvijek najslabija karika u sigurnosti prometa. Oduvijek je stradanje u prometu veliki društveni problem, a Autoklub Rijeka kroz niz svojih prometno-preventivnih akcija doprinosi povećanju sigurnosti u prometu djece i mladih.

Što nam donosi jesen

Dolaskom jeseni doba je godine kada je započela nova školska godina, dolaze neke nove izvanškolske aktivnosti koje su ljeti bile po strani, a sve to donosi i veći broj djece na našim cestama. Ne smijemo smetnuti s uma da dolazi lošije vrijeme i kraći dani, kada je potrebna posebna pažnja u prometu. Ali gotovo da se jesen ne može

Biciklistički ispiti

Prema Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, djeca do 14. godine starosti ne smiju samostalno upravljati u prometu ukoliko ne posjeduju Potvrdu o osposobljenosti za upravljanje biciklom ili ukoliko se ne nalaze u pratnji osobe s navršениh 16 godina. Autoklub Rijeka zadužen je za provedbu biciklističkih ispita na području PGŽ te poziva roditelje da prijave svoju djecu u matične škole za polaganje, a škole sa područja PGŽ za provedu obuku svojih učenika i prijave ih za ispit. Uspješno provedenim ispitom djeca stječu pravo na samostalno upravljanje biciklom u prometu. Važno je napomenuti kako je obuka i polaganje ispita potpuno besplatno.

zamisliti bez prometno preventivnih akcija koje se u ovo doba godine intenziviraju.

Sekunda koja mijenja život

Početak škole Autoklub Rijeka započinje s poznatim projektom »Sekunda koja mijenja život«, namijenjen učenicima u adolescentnoj dobi. Kroz osam nastavnih sati u svakom razredu, učenicima koji su pred polaganjem vozačkih ispita, nastoji se ukazati koje opasnosti u prometu ih vrebaju kao mlade vozače, koji su najčešći uzroci prometnih nesreća i kako ih spriječiti. Projekt koji predstavlja osmišljeni doprinos razvitku prometne kulture srednjoškolske mladeži je odobren od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Autoklub apelira i poziva ravnatelje srednjih škola na suradnju te provedbu projekta u školama Primorsko-goranske županije.

EDUKATIVNA AKCIJA PROVODI SE VEĆ 24 GODINE PRVI KORACI U PROMETU U DOMU MLADIH U LISTOPADU

Anika HODAK

Program »Prvi koraci u prometu« osmislili su djelatnici Doma mladih u suradnji sa Županijskim savjetom za sigurnost prometa na cestama PGŽ-a. Provodi se već 24 godine, točnije od 1998. godine u osnovnim školama Rijeke i Primorsko-goranske županije. Dom mladih na Prvim koracima usko suraduje s PU primorsko-goranskom, Županijskim savjetom za sigurnost prometa na cestama PGŽ-a, riječkim Odjelom gradske uprave za sport i tehničku kulturu te sa županijskim Upravnim odjelom za školstvo i društvene djelatnosti.

Cilj programa

Cilj programa je usvajanje osnovnih znanja o prometu, kretanju učenika i učenica od kuće do škole te razvijanje prometne kulture. Zašto su važni baš ti »prvi« koraci? Znamo da su djeca jedan od najugroženijih sudionika u prometu. Što zbog velikog broja automobila na cestama, velikih brzina, loše kulture vozača i ne poštivanja pravila. Što zbog svojih psihofizičkih osobina – niži rast čini ih teže uočljivima ostalim sudionicima u prometu, smanjena sposobnost procjene kojom se brzinom kreće vozilo, impulzivno, nenadano reagiranje,

“ Godišnje kroz program prođe oko 2.500 učenika i učenica prvih razreda iz Primorsko-goranske županije

Sekunda koja mijenja život namijenjena je srednjoškolcima

Upijanje znanja u Domu mladih

nepotpuno razvijen osjećaj za opasnost. Upravo zato je prometni odgoj već od najranije dobi ključan kako bi dugoročno imali sudionike u prometu koji će se ponašati sukladno propisima te prepoznati opasnosti u prometu.

Duga tradicija

Dom mladih kao ustanova sa dugom tradicijom njegovanja prometnih aktivnosti, svojom preventivnom akcijom »Prvi koraci u prometu« doprinosi većoj sigurnosti djece u prometu. U prilog tome govore brojke. Godišnje kroz program prođe oko 2.500 učenika i učenica prvih razreda. Akcija obuhvati sve učenike prvih razreda osnovnih škola sa područja Rijeke i Primorsko-goranske županije. Program je zamišljen u formi jednodnevne nastave u kojoj učenici i učenice stječu teorijska i praktična znanja. Za učenike i učenice sa područja grada

Rijeke program se provodi u Domu mladih, dok se za učenike i učenice Primorsko-goranske županije održava u matičnim školama. U radu s djecom primjenjuju se suvremene metode rada – metode demonstracije putem projekcije i crtanog filma, metode stvaralaštva i, one najvažnije, metode praktičnog rada i metode igara.

Sada već tradicionalno, početak programa održat će se u prvom tjednu mjeseca listopada u Domu mladih, a prvog dana program preventivne akcije proći će učenici prvog razreda OŠ Brajda. Ovom akcijom i suradnjom želi se učiniti što više na prometnoj preventivi djece ranog školskog uzrasta, i unijeti pozitivna promjena u formiranju danas-sutra odgovornih sudionika u prometu; bilo kao pješaci, bilo kao vozači, pa i budući roditelji koji će biti dobar uzor svojoj djeci.

VOŽNJA I STARENJE - KAKO SE PRILAGODITI PROMJENAMA

Lara VRSALOVIĆ

Za mnoge vožnja znači i neovisnost, a to još više dolazi do izražaja s godinama. Možda ćete moći nastaviti sigurno voziti i u dubokoj starosti, no čak i ako otkrijete da trebate smanjiti vožnju ili se potpuno odreći ključeva automobila, to ne znači kraj vaše neovisnosti. Svatko stari različito, tako da nema čvrstih granica kada bi netko trebao prestati voziti. Međutim, starije odrasle osobe vjerojatnije će češće dobiti prometne kazne ili sudjelovati u prometnoj nesreći. Što uzrokuje tu promjenu? Kako starimo, smanjuje se vid, slabi sluh i motorički refleksi te se pogoršava opće zdravstveno stanje. Posljedica starenja je i smanjenje snage, koordinacije i fleksibilnosti što može utjecati na vašu sposobnost sigurne kontrole automobila. Neki od razloga su:

- Bolovi u vratu ili ukočenost mogu otežati pogled preko ramena.

- Bolovi u nogama mogu otežati premještanje noge s benzina na papučicu kočnice.

Možda ćete moći nastaviti sigurno voziti i u dubokoj starosti, no ako otkrijete da trebate smanjiti vožnju ili se potpuno odreći ključeva automobila, to ne znači kraj vaše neovisnosti

Brinite o zdravlju i vozilu

- Smanjena snaga ruke može otežati brzo i učinkovito okretanje upravljača.
- Vrijeme reakcije može usporiti s godinama.
- Možete izgubiti sposobnost

Znakovi upozorenja

Znakovi da više niste sigurni u prometu mogu se pojaviti postupno ili može doći do naglog pogoršanja uzrokovanog zdravstvenim problemima. Čak i ako se pojedinačni znakovi upozorenja čine poput sitnica, zajedno mogu predstavljati znatan rizik. Pripazite na ove znakove:

- česte »nezgodice« - udubljenja i ogrebotine na automobilu ili ogradama, garažnim vratima i rubnicima
- češća »upozorenja« ili prometne kazne od strane prometnih policajaca
- problemi s osnovama vožnje, poput naglih promjena trake, zanošenja u druge trake i naglog kočenja ili ubrzavanja bez razloga
- problemi s vidom, poput neprimjećivanja semafora i uličnih znakova
- problemi sa sluhom
- problemi s pamćenjem
- problemi s refleksima i opsegom pokreta, kao što je nedovoljno brza reakcija ako treba naglo kočiti ili se brzo osvrnuti, uznemirenost tijekom vožnje ili ljutnja za volanom

Savjeti za starije vozače

Starenje ne znači automatski gubitak vozačkih sposobnosti. Postoje mnoge stvari koje možete učiniti da biste nastavili sigurno voziti, uključujući promjenu automobila, promjenu načina vožnje i rješavanje bilo kakvih fizičkih problema koji mogu ometati vožnju.

učinkovitog dijeljenja pažnje na više aktivnosti.

Možda ste vozili cijeli svoj život i nikad niste napravili prekršaj, ali kako starite, presudno je prihvatiti da se vaše vozačke sposobnosti mogu promijeniti. Ideja da ćete izgubite dio svoje neovisnosti neće vam se svidjeti, no ako ostanete otvoreni za nove mogućnosti, i dalje možete održavati aktivan, živahan i koristan način života bez automobila. Traženje alternativnih rješenja otvara nove vidike, a i dobrodošla je promjena u tempu života.

Brinite o svom zdravlju

Redoviti pregledi presudni su kako biste ostali u formi za vožnju. Svake godine provjerite vid i pazite na ispravnu dioptriju. Vjetrobransko staklo, ogledala i prednja svjetla održavajte čistima i pojačajte svjetlinu na ploči s instrumentima na nadzornoj ploči. Radite i godišnji pregled sluha, a ako su vam potrebna slušna pomagala, obavezno ih nosite tijekom vožnje. Budite oprezni prilikom otvaranja prozora automobila, jer propuh ponekad može ugroziti učinkovitost slušnog aparata. Osigurajte

Starenje ne znači gubitak vozačkih sposobnosti

si dovoljno sna. Možda koristite lijekove za spavanje? Svako razgovarajte s liječnikom o tome kako ti ili drugi lijekovi mogu utjecati na vašu sposobnost vožnje.

Brinite o svom vozilu

Održavajte svoj automobil u dobrom stanju uz redovite service te pazite da su prozori i svjetla uvijek čisti. Ako imate mogućnosti, odaberite vozilo s automatskim mjenjačem i servo upravljačem

Vozite defanzivno

Defanzivna vožnja je najsigurniji stil vožnje i najefikasniji način ponašanja u prometu. Podrazumijeva vožnju s predviđanjem i izbjegavanjem rizika i u praksi znači - ostavite dovoljno razmaka između vozila, posebno oprezni budite na raskrižjima i

pazite da pratite protok prometa.

Znajte svoja ograničenja

Ako vam vožnja uzrokuje nelagodu, izbjegavajte je. Mnogi dobrovoljno počinju mijenjati svoje vozačke navike kako stare. Ako je noćni vid problem vozite samo tijekom danjeg svjetla. Ne vozite po lošem vremenu kad su na cesti otežani uvjeti, a kako biste izbjegli brz promet izbjegavajte autoceste. Planirajte rutu prije polaska kako biste se osjećali sigurnije.

Uvažite tuđu zabrinutost

Ako rodbina, prijatelji ili drugi izraze zabrinutost zbog vaše vožnje, možda je vrijeme da pažljivo i iskreno pogledate svoje vozačke sposobnosti. Razgovarajte sa svojim liječnikom o vašoj sposobnosti sigurne vožnje.

Što ako je vrijeme za prestanak vožnje?

Prilagođavanje životu bez automobila u početku može biti izazov. Normalno je da se osjećate frustrirano, ljutito ili razdražljivo, možda posramljeno ili zabrinuto što gubite neovisnost. Međutim, potrebno je puno hrabrosti da biste prestali voziti stavljajući na prvo mjesto vlastitu i tuđu sigurnost. Otkrit ćete i prednosti života bez automobila. Tu je ušteda novca na troškovima posjedovanja automobila zahvaljujući kojoj možete platiti alternativni prijevoz, poput korištenja taksija ili usluge prijevoza. Više hodanja može poboljšati vaše zdravlje. Vježba nije dobra samo za vaše tijelo - može vam pomoći poboljšati um, raspoloženje, san, energiju i pamćenje. Prihvatanje tuđe pomoći pri prijevozu može proširiti vaš društveni krug. Pokušajte ponuditi prijatelju ili susjedu novac za benzin ili se zamijenite za druge poslove poput kuhanja obroka u zamjenu za vožnju. Što više alternativa imate, to će prilagodba biti lakša. Osigurajte prijevoz ne samo zbog osnovnih stvari kao što su odlazak kod liječnika, već i zbog društvenih posjeta i održavanja hobija i interesa. Istražite mogućnosti javnog prijevoza, usluge taksija ili mobilnih aplikacija poput Ubera. Možda ćete puno više uživati u životu provodeći ga sporije, bez stresa u vožnji.

ŽUC ULAŽE U CESTE OD OTOKA DO GORSKOG KOTARA

Zupanijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije tijekom 2021. godine prisutna je u 24 investicije na županijskim i lokalnim cestama širom Primorsko-goranske županije. Dio radova je već gotov, a dio radova startat će tijekom jeseni i zime. Radi se o ulaganjima od 26 milijuna kuna. Gdje se sve radilo ili će se raditi u 2021. godini?

1. ŽC5025, lokalitet Viškovo

- Sanacija kolnika i izgradnja kružnog toka s rekonstrukcijom i građenjem građevina komunalne infrastrukture na ŽC5025 te uređenje javnih zelenih površina

- vrijednost investicije je 4.260.000,00 kn sa PDV-om
- radovi započinju u prosincu 2021. godine

2. Ž5030, lokalitet Platak

- sanacija ceste, dionica parkiralište – Veliki Dom te zaštita ceste od osulina

- predviđeno trajanje radova je 75 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 2.400.284,00 kn sa PDV-om
- radovi u tijeku

3. Ž5034 i Ž5069, lokalitet Ravna Gora

- uređenje raskrižja županijskih cesta ŽC 5034 (Ulica I. G. Kovačića u dužini 90 metara, Riječka ulica u dužini 140 metara) i ŽC 5069 (Ulica Kosa u dužini 135 metara)

- predviđeno trajanje radova je 60 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je

Radilo se ili će se raditi na 24 lokacije tijekom 2021. godine

Orlec

1.750.000,00 kn sa PDV-om

- radovi u tijeku

4. Ž5066, lokalitet Oštro

- poboljšanje sustava oborinske odvodnje u dužini 100 metara s izradom upojne građevine

- predviđeno trajanje radova je 30 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 218.663,75 kn sa PDV-om

- radovi započinju u listopadu 2021. godine

5. Ž5184, lokalitet Delnice

- sanacija ceste, oborinske odvodnje i pločnika na ŽC 5184 od spoja s D3 prema naselju Lučice, dužine 922 metra

- predviđeno trajanje radova je do 30. rujna 2021. godine

- vrijednost investicije je 2.701.175,00 kn sa PDV-om

- radovi u tijeku

6. Ž5069, lokalitet Mrkopalj

- sanacija kolnika i oborinske odvodnje na ŽC 5069, lokalitet Mrkopalj (centar – Ulica Stari kraj), dužine 200 metara
- predviđeno trajanje radova

je 60 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 1.806.743,75 kn sa PDV-om

- radovi u tijeku

7. Ž5086, lokalitet Malinska

- sanacija habajućeg sloja kolnika na ŽC 5086, lokalitet Malinska (Porat)

- predviđeno trajanje radova je 20 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 138.303,20 kn sa PDV-om

- radovi započinju u listopadu 2021. godine

8. Ž5087, lokalitet Šilo

- sanacija potpornog zida

- vrijednost investicije je 596.799,87 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

9. Ž5106, lokalitet Krk

- sanacija gornjeg ustroja kolnika

- predviđeno trajanje radova je 30 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 525.625,53 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

10. Ž5107, lokalitet Garica - Lizer

- sanacija kolnika mikroasfaltom

- predviđeno trajanje radova je 20 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 249.796,38 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

11. Ž5108, lokalitet Vrbnik

- sanacija ceste

- predviđeno trajanje radova je 90 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 2.608.875,00 kn sa PDV-om

- radovi započinju u rujnu 2021. godine

12. Ž5108, lokalitet Garica

- sanacija kolnika mikroasfaltom na ŽC 5108, od

Kastav

Malinska

raskrižja ŽC 5108 i ŽC 5107 prema naselju Garica

- predviđeno trajanje radova je 10 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 95.950,00 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

13. Ž5206, lokalitet Kastav
- sanacija kolnika i raskrižja (kružni tok) na ŽC 5206, lokalitet Plodine

- vrijednost investicije je 1.275.165,67 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

14. Ž5048, lokalitet Ičići
- sanacija potpornog zida

i kolnika

- predviđeno trajanje radova je 45 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 648.000 kn sa PDV-om

- radovi započinju u listopadu 2021. godine

15. Ž5055, lokalitet Čavle
- sanacija kolnika na ŽC 5055, lokalitet Čavle (spoj na D3)

- predviđeno trajanje radova je 30 radnih dana od dana uvođenja u posao

- radovi u tijeku

16. Ž5025, lokalitet Viškovo

- sanacija kolnika i oborinske odvodnje na ŽC 5025, lokalitet Kimi Commerce

- vrijednost investicije je 640.611,05 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

17. L58001, lokalitet Loknari (Čabar)

- sanacija kolnika u dužini od 800 metara

- vrijednost investicije je 1.786.360,00 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

18. L58031, lokalitet Zalesina

- sanacija ceste LC 58031, lokalitet Zalesina (Općina Ravna Gora) u dužini od 300 metara

- vrijednost investicije je 634.960,36 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

19. L58089, lokalitet Sv. Ivan
- sanacija ceste LC 58089, lokalitet Sv. Ivan - raskrižje za Šepić

- predviđeno trajanje radova je 80 radnih dana od dana uvođenja u posao

- vrijednost investicije je 1.368.400 kn s PDV-om

- radovi započinju u listopadu 2021. godine

20. L58084, lokalitet Beli
- sanacija kolnika, bermi i

bankina, dionica Beli - D 100

- vrijednost investicije je 595.602,60 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

21. L58097, lokalitet Orlec
- sanacija kolnika na LC 58097, lokalitet Orlec

- vrijednost investicije je 643.426,56 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

22. L58101, lokalitet Osor - Punta Križa

- sanacija kolnika na LC 58101, dionica Osor - Punta Križa

- vrijednost investicije je 595.617,50 kn sa PDV-om

- radovi gotovi

23. L58033, lokalitet Mlinari
- sanacija mosta Mlinari na LC 58033

- predviđeno trajanje radova je do 30. lipnja 2021. godine

- vrijednost investicije je 636.166,00 kn sa PDV-om

24. ŽC5183, lokalitet Vrbničko polje

- nabava i postava nove odbojne ograde na ŽC 5183, dionica Vrbnik - Kuka

- predviđeno trajanje radova je 10 radnih dana

- vrijednost investicije je 194.624,25 kn sa PDV-om

Beli

DEVET VEĆIH PROJEKATA HRVATSKIH CESTA U 2021. GODINI

OD OTOKA DO GORSKOG KOTARA ULAŽE SE OKO 70 MILIJUNA KUNA

Nakon turističke sezone u kojoj radovi staju ili jenjavaju, otvara se građevinska sezona. Tako i Hrvatske ceste, Poslovna jedinica Rijeka, nastavlja s investicijama i pripremama za investicije. Kada je riječ o investicijskom održavanju u režiji Hrvatskih cesta, u 2021. godini je izvedeno ili se završava devet većih projekata.

U tijeku je rekonstrukcija državne ceste čvor Oštrovica - Meja, duljine 7,2 kilometra. Radovi vrijedni 38 milijuna kuna započeti su u listopadu, s rokom izvođenja od 18 mjeseci. Završetak se planira u travnju 2022.. Radove izvodi tvrtka GP Krk, uz privremenu regulaciju prometa. Dio radova koji se ne može izvoditi pod prometom obavljen je od 15. ožujka do 18. lipnja, a planira se još jedno zatvaranje ceste za promet, od 1. listopada do 15. studenog. Rekonstruira se državna cesta Osor - Nerezine (2,5 kilometra). Vrijednost ulaganja iznosi 25 milijuna kuna. Radovi su započeli u studenom 2021. godine, a rok za završetak je svibanj 2022. godine. Projekt zajednički financiraju Hrvatske ceste, Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj, HEP ODS i Grad Mali Lošinj. Radove izvodi tvrtka GP Krk d.d. Radovi se izvode pod privremenom regulacijom prometa. Tijekom travnja i svibnja uređen je priključak Dugno (Povile) na Jadransku magistralu, u vrijednosti 400

Sanacija klizišta Vodenjak

Uređenje odmorišta Špićunak

tisuća kuna. Radove je izvela tvrtka GPP Mikić.

Saniran vijadukt Sv. Kuzam Sjever

Sanirana je prijelazna naprava na vijaduktu Sv. Kuzam Sjever. Uloženo je 400 tisuća kuna. Radove je izvodio Bitumont. Obzirom na zahtjeve teškog prometnog opterećenja na vijaduktu, ugrađena je češljasta čelična prijelazna naprava sa zupcima u pravcu, za ukupne pomake od min. 150 mm (± 75) mm. U području prijelaznih naprava izvedena su zaštitna rebra od epoksidnog morta, kako bi se u budućnosti smanjila oštećenja asfaltnog zastoza. U tijeku je sanacija klizišta na staroj cesti kroz Gorski kotar za Zagreb, na lokaciji Vodenjak. Ugovorena vrijednost radova je 1,3 milijuna kuna. Radovi su započeli 17. svibnja, a ovih dana završavaju. Radove

izvodi zajednica gospodarskih subjekata Goran graditeljstvo i Monterra.

Uređenje odmorišta Špićunak

Izgrađeno je raskrižje državne ceste i nerazvrstanih cesta u naselju Matulji. Vrijednost radova je 1,9 milijuna kuna.

Radove je izvodio GP Krk. Prva etapa obuhvaćala je rekonstrukciju državne ceste DC8 (Ulica Dalmatinskih brigada) i nove spojne ceste GM1 koja prolazi kroz radnu zonu, dok je u drugoj etapi izveden novi priključak naselja Gaj na raskrižje državne ceste DC8 i spojne ceste GM1. U okviru zahvata rekonstrukcije raskrižja izvedene su trake za lijeve skretače iz oba smjera, sa južne strane je izveden pješački nogostup, obnovljena prometna oprema i signalizacija, oborinska odvodnja, javna rasvjeta, EKI infrastruktura te plinovod. Pri kraju je uređenje odmorišta Špićunak. To je nastavak ulaganja Hrvatskih cesta započetih uređenjem odmorišta Piramida na cesti iznad Grobnika. Uređeno je parkiralište te prostor za odmor sa pripadajućom opremom klupama i stolovima. Predviđen je prostor za smještaj WC-a i štanda. Interni tehnički pregled očekuje se do kraja rujna. Trenutno se polaže mikroasfalt na dionici Bakar - Bakarac - Kraljevica - Šmrika dugoj 6,3 kilometra. Ulaže se 3,1 milijun kuna u sigurniji promet. Radove izvodi GPP Mikić.

Za raskrižje kružnog oblika - 2,5 milijuna kuna

Rekonstrukcija raskrižja na državnoj cesti oznake DC8, dionica 004 104, km 0+000 Ul. Šetalište XIII. Divizije i J.P. Kamova u Rijeci vrijednosti 2,5 milijuna kuna. Radove izvodi Strabag. Pri kraju je prelaganje instalacija vodovoda i kanalizacije, plina i struje. Izvode se radovi na temeljima stupova javne rasvjete te skidanje kolničke konstrukcije na novo projektirane visine. Započet će polaganje rubnjaka odnosno formiranje kružnog raskrižja. Obzirom da su najzahtjevniji radovi pri kraju, možemo se očekivati završetak radova po planu, 25. studenog, kada će postojeće neadekvatno trokrako raskrižje biti rekonstruirano u raskrižje kružnog oblika.

6 Najveći projekti su rekonstrukcija ceste Oštrovica - Meja i Osor - Nerezine

ČAVLE IMAJU PROMETNOG REDARA ZA UZOR

Prometni redar za uzor. Tako su nam profesionalci koji čitav poslovni vijek vode računa o sigurnosti prometa opisali Danijela Mavrince iz Čavli koji je u svojoj općini i komunalni redar, a po potrebi i poljoprivredni. Prometno redarstvo u Čavlima startalo je u studenom 2018. godine. Naravno, u početku je bilo čuđenja i negodovanja. Što će nama prometni redar? Vozačima se nije pretjerano svidjela činjenica da više nema parkiranja uz objašnjenje »na pet minuta«, »samo da skočim«... Parkiralo se svugdje da bi se »skočilo« na bankomat, u mjenajnicu. Čak i u kafić.

300

kuna je kazna, a 150 ukoliko plati u roku od tri dana

- Ispocetka je bilo problema iako smo prvih mjesec dana išli samo s opomenama, da se ljudi priviknu. Ali nakon nekog vremena dobivamo samo podršku, nije bilo otpora prema prometnom redaru. Od mještana dolaze prijedlozi gdje postaviti kameru, kaže prometni redar iz Čavli.

Najviše problema je bilo s parkiranjem ispred ljekarne i ispred banke. Stvarala se gužva u centru Čavli, a ugrožavala se i sigurnost prometa. Autobus

“ Danijel Mavrincac već dvije i pol godine vodi računa o prometnom redu u Općini Čavle

često nije mogao ući u ugibalište zbog parkiranih automobila pa se zaustavljao nasred ceste.

Ove godine 700 kazni

Prometni redar ne bi bio efikasan da nema pomoć tehnologije. Kamere su omogućile prometni red u centru općine u kojoj vlada intenzivan promet. Čavle imaju tri kamere, a u planu je postavljanje četvrte.

- U početku si morao konstantno biti na terenu, a nisi bio efikasan jer je područje Općine veliko, ima deset naselja. I dalje ima puno terena jer kamere ne pokrivaju sve, ali bez kamera bi teško uveli red, kaže Mavrincac.

Od početka godine u Općini Čavle prometni redar je ispisao 700 kazni. Prekršitelj prometnog reda plaća kaznu od 300 kuna, no ukoliko plati u roku od tri dana kazna iznosi 150 kuna.

- Oko 20 posto kazni ode u upozorenja jer imate slučajeve gdje ljudima treba izaći u susret, kaže prometni redar.

Zanimljivo, mještani Općine Čavle u broju kažnjenih sudjeluju s tek deset posto. Kazne se ispisuju vozačima iz čitave Primorsko-goranske županije. Dvije i pol godine od ustrojanja prometnog redarstva, domaći ljudi ne pružaju otpor. Najviše kritika dolazi od vozača u prolazu.

Načelnica Općine Čavle Ivana Cvitan Polić zadovoljna je funkcioniranjem prometnog redarstva, najavljuje nove korake po tom pitanju.

- U planu je pojačavanje ekipe, potreban nam je upravni referent koji bi pisao rješenja. U planu je angažiranje još jednog komunalnog redara da pokrije dvije smjene, najavljuje načelnica Općine i upozorava na još jedan prometni problem.

Mavrincac je u dvije i pol godine uveo prometnog reda u Čavle

Problem parkiranja

- Imamo besplatna parkirališta i situaciju da ljudi koji rade u Gorskom kotaru ili obrtno, ostavljaju vozila na našim besplatnim parkiralištima cijeli dan. Više od pola parkiranih mjesta je zauzeto na taj način. a kad ljudi dođu u centar obaviti nešto, nemaju gdje parkirati. Pokušavamo naći rješenje, kaže načelnica Cvitan Polić koja će upozoriti na još jedan problem, gdje je prometno redarstvo nemoćno jer ima ingerenciju tek nad prometnom u mirovanju.

- Brzine su veliki problem na području Općine. Premreženi smo državnim i županijskim cestama i preostaje nam malo mogućnosti da smirujemo promet. Postoji mogućnost postavljanja svijetlećih znakova, no vozači koji ne poštuju brzinu ne obaziru se puno na takve znakove, ističe načelnica. Dosta je pritužbi na parkiranje u sporednim cestama, dodaje prometni redar Mavrincac.

- Reagiramo na prijave građana, ali ne možemo baš svugdje uvoditi strogoću.

Prometna problematika i Općini nije jednostavna. Na 7.200 stanovnika Općine, stiže sav promet iz Jelenja, dio prometa s Kukuljanova. Najviše se nadzire potez od ulaza u Čavle do Soboli. Ima i drugih prometnih problema, krave na Kamenjaku, konji prema Platku, divljač na cesti, no sve to pomala rješava efikasni prometni redar Mavrincac.

VRIJEME ZA NOVO KUPALIŠTE NA MOLO LONGU?

Piše Igor ŽIC

Grad Rijeka, u početku Tarsatica, nastao je na ušću Rječine (tada ispod Trсата), zbog obilja pitke vode i zbog dobrog prometnog položaja. Rimska luka bila je iza grada, na području današnjeg Školjića, potom se pomalo pomicala zajedno s ušćem Rječine, sve dok u drugoj polovici 19. stoljeća nije sagrađen dva kilometra dugi lukobran i dok luka nije zaista zaživjela - ispred grada. Ta luka doživjela je svoj vrhunac neposredno pred Prvi svjetski rat, kad je bila osma u Europi po ukupnom prometu. No i kad je sve išlo, u prometnom i ekonomskom smislu, najbolje što može, ipak je bilo vrlo neobičnih, pa i bizarnih rješenja, obično iznuđenih besmislenim granicama, tzv. corpora separatuma (izdvojenog tijela ugarske krune) koji je grad politički grubo odvojio od Hrvatske i privezao ga, od 1868. do 1918. godine, uz prilično udaljenju Budimpeštu.

Kupalište Quarnero

Jedna od većih ludosti bila je gradnja dužobalne pruge

Možda ne toliko za kupanje, koliko kao prostor koji bi dao smisao transformaciji lukobrana u ugodnu šetnicu, s restoranima i kafićima

1887. godine, zbog potreba manevriranja vlakovima s drvom. Ludost da uz tek sagrađeno monumentalno kazalište prometuju teretni vlakovi, na udaljenosti od nekoliko metara, rijetka je i u svjetskim okvirima. Riječani su u tom razdoblju neviđenog prosperiteta bili zatrpani novcem, što im je malo pomračilo um. Neki vjeruju da novac daje pamet, no, to nije istina! Drugi kažu da je bogati luđak – tek ekscentrik. Dakle, Rijeka se ponašala poput ekscentrika i duž svog lukobrana Marije Terezije, kolokvijalno zvanog Molo longo, krenula u nadahnuta prometno-turistička rješenja. Iako je luka bila prepuna brodova, grad je smatrao da bi upravo lukobran bio sjajno mjesto za dva veslačka kluba: Liburniju i Quarnero, koji su tako dobili svoje klupske zgrade 1910. godine na neobičnom mjestu.

No, to je bio tek početak... Još hrabrija ideja bila je da se na lukobranu podigne vrlo veliko kupalište na stupovima visokim 5,5 metara – kako bi ispod mogao prolaziti teretni vlak?!

Problemi su proizlazili iz toga što je mađarska uprava, na čelu s guvernerom, brinula o luci i željeznici, a gradska uprava o kvaliteti života svojih sve bogatijih građana. Sa suprotstavljenim ciljevima gubernija i grada, Rijeka je zaživjela plodonosnu šizofreničnost. Ogromno kupalište Quarnero otvoreno je u srpnju 1913. godine i postalo je centar ljetnog društvenog života. Ono je dalo smisao lukobranu sa svojim lokalima i malim kazališnim prostorom, sa svojim terasama i kabinama, sa stubištima, te

“Cijeli je Molo, sve do zelene lanterne na njegovom kraju, služio kao šetalište, omiljeno mjesto mladića i zaljubljenih parova; ujedno to je bilo najsvežije i najprozračnije mjesto koje ste mogli zamisliti

Paolo Santacangeli, »Luka obezglavljena orla«

“Jedna od većih ludosti bila je gradnja dužobalne pruge 1887. godine, zbog potreba manevriranja vlakovima s drvom. Ludost da uz tek sagrađeno monumentalno kazalište prometuju teretni vlakovi, na udaljenosti od nekoliko metara, rijetka je i u svjetskim okvirima

s kupanjem s vanjske strane lukobrana. No, ta imperijalna Rijeka, ta »mađarska Rijeka bez Mađara«, nestala je s propašću Austro-Ugarske 1918. godine, a grad je potonuo u

1913.

godine, u srpnju, otvoreno je kupalište Quarnero koje je postalo centar ljetnog društvenog život

provincijsku samodovoljnost Kraljevine Italije.

Granične izmišljotine

Pisac Paolo Santacangeli, pravim imenom Pal Schweitzer, rodio se u Monarhiji, no odrastao je u talijanskoj Rijeci. Ostavio nam je lijepu knjigu sjećanja »Luka obezglavljena orla« (tal. 1969. godine.; hrv. 2010.) u kojoj poetično zapisuje impresije iz luke.

»Luka je bila zaštićena dugačkim lukobranom koji je službeno nosio ime admiral Umberta Cagnija, ali ga nitko nije zvao drugačije nego Molo longo. Jednim svojim dijelom i Molo longo je korišten kao obala za ukrcaj tereta, s visokim električnim dizalicama koje su bile naslonjene jednim pobočnim krakom na kolosijek smješten tik uz obalu, a drugim, onako rastvorenim, na drugi kolosijek, podignut gore, na povišenom vanjskom zidu, pa su se tako dizalice kretale. Otprilike na sredini bilo je smješteno veliko žuto-bijelo gradsko kupalište Bagno Comunale, za ljetnih mjeseci prepuno, a odmah za kupalištem slijedile su kućice dvaju veslačkih društava, a malo podalje bilo je skladište ugljena. Cijeli je Molo, sve do zelene lanterne na njegovom kraju, služio kao šetalište, omiljeno mjesto mladića i zaljubljenih parova; ujedno to je bilo najsvežije i najprozračnije mjesto koje ste mogli zamisliti.« (str. 109)

Inače, do kupalište se moglo stići i barkama s Molo San Marco. Osim provincijske idiličnosti, grad je dobio vrlo čvrstu granicu na Rječini, koja je krajnje neobično krivudala, zavisno od interesa Kraljevine Italije i Kraljevine

Kupalište Quarnero na riječkom lukobranu

Srba, Hrvata i Slovenaca. Santarcangeli se osvrće i na taj problem.

»Državne granice okruživale su i to područje gotovo na bizaran način. Unutarnji dio luke, gdje završava Mrtvi kanal, na svojem je kraju imao most, najprije pokretni, a onda fiksiran, sve zbog državnih interesa, koji je bio sastavni dio talijanskog teritorija, ali je pored njega prolazila jugoslavenska straža, zatim je tu

bila mala radionica brodske mehanike, postavljena tamo kao nekakva brana dok je ostali dio bio talijanski. Kad mu zdrav razum ne bi pomogao u toj svakodnevici punoj čudnih zamisli, čovjek bi jednostavno poludio od takvih izmišljotina.« (str. 111.)

Elektrovlakovi

No, u Rijeci se mijenjaju ratovi i države, zastave i... urbanizam. Krajem Drugog

svjetskog rata luka je bila temeljito razorena njemačkim miniranjima, no kupalište Quarnero ostalo je neoštećeno. Srušeno je sredinom pedesetih godina jer je s jedne strane bilo dotrajalo, a s druge Riječani su kupali na Gradskom kupalištu na ušću Rječine, te na Pećinama i Kantridi. Rijeka je izgubila svoj hedonizam na lukobranu, no dobila je remotno brodogradilište Viktor Lenac na mjestu nekadašnje male radionice brodske mehanike... I u urbanu luku, koja je 1980. godine dosegla 20 milijuna tona prometa.

Sa seljenjem Viktora Lenca u prekrasnu uvalu Martinščica, Riječani su izgubili svoju najljepšu plažu, no ostala je mogućnost da im se lukobran Petra Drapšina s vremenom vrati. Danas je

stara gradska luka transformirana u yacht-club, a isto se planira i sa sušačkim bazenom. U takvom snažnom, ne uvijek planiranom okretanju hedonizmu i turizmu možda je sada prigoda da se razmisli o novom kupalištu Kvarner na lukobranu, možda ne toliko za kupanje, koliko kao prostora koji bi dao smisao transformaciji lukobrana u ugodnu šetnicu. Dobri restorani i kafići na takvoj lokaciji i s takvim pogledom na grad i Kvarner, dokazali bi da se Rijeka zaista vratila moru. A ispod kupališta na stupovima sada bi mogli prolaziti električni vlakčići, za one kojima je dosta dugih šetnji. Takva osuvremenjena šetnica tražila bi i novo popločenje i pergole. Možda legendarna riječka ekscentričnost ima pokrića – u vizijama.

Željeznička stanica uz kazalište

Jedna od blistavih ludosti iz međuratnog razdoblja bila je i željeznička stanica odmah uz most na Mrtvom kanalu, odnosno uz samo Kazalište. Naime, kako je tu bila granica, onda su se vlakovi iz Kraljevine Jugoslavije zaustavljali i tu su se kontrolirali putnici?! I tako se od mađarskih vlakova za drvo došlo do putničkih vlakova na besmislenom mjestu. Ne iznenađuje da je u neposrednoj blizini zaživo i jugoslavenski konzulat.

Potpisivanje ugovora u Pavlomiru

SVEČANOST U NOVOM VINODOLSKOM

POTPISAN UGOVOR O GRADNJI NOVLJANSKE ZAIBILAZNICE

Anto RAVLIĆ

Potpisan je ugovor o gradnji novljanske zaobilaznice u Novom Vinodolskom. Već je poznato da će se graditi dionica duga 9,8 kilometara, od čega 6,5 kilometara na trasi koja će činiti budući pravac Križišće - Žuta Lokva, dok će 3,3 kilometara činiti spojne ceste. Poznato je da će se uložiti 474 milijuna kuna (bez PDV-a) i da će gradnja trajati tri godine.

No, najvažnija vijest s

“Ministar Butković je na potpisivanju rekao da postoje dobre naznake da bi se u sljedećim godinama moglo krenuti u realizaciju kompletne autoceste Križišće - Žuta Lokva

9,8

kilometara bit će duga dionica, od čega 6,5 kilometara na trasi koja će činiti budući pravac Križišće - Žuta Lokva, dok će 3,3 kilometara činiti spojne ceste

potpisivanja ugovora o gradnji novljanske zaobilaznice je najava ministra mora, prometa i infrastrukture Olega Butkovića, nakon razgovora s predsjednikom uprave Hrvatskih autocesta Borisom Huzjanom, da postoje dobre naznake da bi se u sljedećim godinama moglo krenuti u realizaciju kompletne autoceste Križišće - Žuta Lokva u dužini od 60 kilometra. Naravno, u fazama. Otvara se mogućnost financiranja čitave dionice, dodao je ministar Butković kojeg je novljanski gradonačelnik Tomislav Cvitković označio kao najzaslužnijeg za pokretanje projekta novljanske zaobilaznice. Gradonačelnik Cvitković je istaknuo da će

Novi Vinodolski prodisati gradnjom zaobilaznice jer je ljetni promet, ali i zimski tranzitni, faktor koji onemogućava razvoj Novog Vinodolskog. Primorskogoranski župan Zlatko Komadina je naglasio činjenicu da je novljanska zaobilaznica dio dionice za Žutu Lokvu, a predsjednik uprave Hrvatskih autocesta Boris Huzjan je rekao da je gradnja novljanske zaobilaznice velik projekt za grad, ali i za kompletnu Hrvatsku jer

474

milijuna kuna (bez PDV-a) bit će utrošeno u gradnju koja će trajati tri godine

su to prvi kilometri dionice za Žutu Lokvu. Naime, u ljetnim špicama Novim je prolazilo 20 tisuća vozila.

Zaobilaznicu će graditi slovenski Kolektor i talijanski ICM.

Danas dva traka, jednog dana četiri

Zasad će se graditi dva traka, a kad se jednog dana krene graditi autocesta za Žutu Lokvu, zaobilaznica će dobiti pun profil autoceste. Zaobilaznica će se odvajati od Jadranske magistrale kod skretanje za Bribir. Radi se o čvoru Crikvenica - Selce. Slijedi tunel Zagori dug 800 metara, dolazi se na Novljansko polje gdje će se graditi vijadukt Ričina nešto duži od kilometra. Iznad Povila se zaobilaznica vraća na Jadransku magistralu. Zaobilaznica će imati po dva podvožnjaka i nadvožnjaka. Predviđena brzina je 120 kilometara na sat, a u tunelu Zagori vrijedit će ograničenje od 100 kilometara na sat. Naravno, brzine će biti manje dok se ne izgradi pun profil. Paralelno s gradnjom punog profila autoceste, izgradit će se i treći čvor - Pavlomisir.

IMPRESSUM

Izdavač: Autoklub »Rijeka«, Dolac 11
Suizdavač: Primorsko-goranska županija,
Savjet za sigurnost prometa na cestama
Primorsko-goranske županije

Izdavački savjet: Prof. dr. Hrvoje Baričević (predsjednik), Zdravko Lisac, Nada Milošević,
Mile Perić, Boris Skeledžić, Tomislav Šepić
i Lara Vrsalović

Urednik: Anto Ravlić
Grafički dizajn: Anamarija Reljac
Fotografije: Anto Ravlić, Unsplash
Adresa redakcije: Autoklub »Rijeka«, Dolac 11

Telefon: 051/212-442
Tisak: Novi list,
Zvonimirova 20a